

pa ne tako hitro popravljena. Večkrat se primeri, da je od ene same pomotne pike vsa risanka pokvarjena. Koliko časa se potem zgubi in koliko se papir škodi, ako se brišejo razni pregreški. Zavaljo tega se priporoča počasno in razumno risanje, t. j. risanje s premislikom. Kdor počasi pa vedno hodi, pride gotovo do cilja, in večkrat še prej, kakor uni, ki hoče vse prenačiti. To se da prav lepo oberniti ravno na risanje. Kdor hoče svojo risarsko nalogo hitro doveršiti, jo navadno pokvari, in ne samo enkrat, še večkrat se mu to pripeti.

To so nauki, ktere je treba učencem naj prvo razložiti in tako živo priporočiti, da bi se jih za vselej zapomnili. Ker se pa to pri lahko-miselni mladini berčas ne zgodi, treba jim je ta pravila pač prav pogostoma ponavljati. Ako se jih tudi vsako risarsko uro opominja, vendar je še morda polovica učencev, ki se odliknje z neredom, nesnažnostjo, lenobo in drugimi nemarnostimi. Pa to učitelja nima strašiti; če tudi ni koristil vsem učencem, koristil je vsaj večini, gotovo pa polovici ukapotrebne mladine.

O risalnih orodjih in pomočih.

Risalnega orodja imamo mnogo. Vsa razna ta orodja ne bodemo tu naštevali, ker se v ljudski šoli ne rabijo in ker se ne moremo v preobširno obravnavo spuščati. Spreten in marljiv risar doseže z malimi enostavnimi orodji več, nego okoren z Bog vé kolikimi pomoči.

Najpotrebniši risalni orodji ste: svinčnik (vlovka) in papir. Namesto teh se v prvih razredih ljudske šole rabita čertalnik kameneni in tablica. Na dalje je treba biti risarju da je preskerbljen z nožem, z gumilastiko, z arabškim gumijem ali ustnim klejem, s tušem in barvami, kozarcem z vodo, z gobo, z čašicami za tuš in barve, s čopičem, s celo zbirko navadnih risarskih orodij (Reiszeug), s prenašalcem, z risalnim in drugimi ravnili, s trikotom, z risalno desko i. t. d.

(Dalje prih.)

Šolsko obzorje.

Iz Tominskega. Zopet so na Tominskem razpisane učiteljske službe, ktere je vstanovilo okrajno šolsko svetovalstvo dne 25. in 26. jan. t. l. Ker so nam že dvakrat došle iz Kranjskega nemške prošnje, zdi se mi gg. učiteljem potrebno naznaniti, da se pri našem okrajnem šolskem svetovalstvu, katero je od glave do nog slovensko, nemško pisane prošnje prezirajo. Na Tominskem so vse ljudske šole slovenske, ker je tudi ljudstvo slovensko. Nemščina se le v nekterih kot predmet uči. Tudi pri okrajnem šolskem svetovalstvu vlada slovenščina kot opravilni in uradni jezik, ker je pervosednik g. namestništveni svetvalec Winkler popolnoma v njem izurjen in pravičen mož. Ako bi po vsem Slovenskem take glavarje imeli, bi se gotovo šteli srečne.

Naj dodam še nekaj novic iz zadnje seje našega okrajnega šolskega sve-tovalstva! Gosp. Ivan Širca, dosedanji drugi učitelj v Kanalu in izversten orlist, je izvoljen za prvega učitelja v Cirkno s plačo 700 gl.; dosedanji podučitelj gg. Vodopivec, Strés, Gerželj so vsled doveršenih izpitov dekretirani za učitelje z letnimi plačami 500, 500 in 400 gl. ter ostanejo na svojih mestih: v Cirknem, v Bovecu, na Serpenici. — Za nagrade gg. duhovnikom, ki učé šole, se je odločilo štiri tisoč (4000) gl. — Tako napredujemo po novih postavah. Ali ni to veselje? —

Iz Ljubljane. Učiteljske preskušnje bodo letos že 9. aprila. Najprej bode pismeno spraševanje, za učitelje in učiteljice ob enem, vendar za vsaki spol posebej, in precej potem ustmeno spraševanje za učitelje, za učiteljice se pa začne ustmeno spraševanje 15. aprila in naslednje dni.

Pripravniki in pripravnice, ki hočejo priti k skušnji, naj se s kolekovano in pravilno napravljeno vlogo oglašé zadnji čas do konca marca pri ravnateljstvu c. k. izpraševalne komisije, in naj določno povedó, ali hočejo spraševati dati se za splošne ljudske šole ali za meščanske, ako za meščanske, za kateri oddelek (Gruppe). Tej vlogi naj se pridene tudi kratek popis življenja in podučevanja, in pred spraševanjem naj se vloží 10 gld., kar c. k. deželni šolski svet v posebnih primerljajih tudi more znižati na polovico. Zastran učilnih knjig, ki se lahko rabijo za pripravo, zavrača se na tukajšnje naznanilo dne 24. avg. preteč. l., in se tudi opominja, da naj spraševanji, ki so se oglasili v pravem času, nikar ne pričakujejo posebnega odgovora, marveč naj pridejo 9. aprila dopoldne ob 8. uri kar naravnost v omenjene sobe pri c. k. učiteljski izobraževalnici.

Ravnateljstvo c. k. sprašev. komisije za splošne ljudske in meščanske šole.

V Ljubljani, 28. svečana 1872.

Dr. Anton Jarc.

— 22. preteč. m. začel se je napredovanjski tečaj pri c. k. učiteljskem izobraževališču za učitelje v mestu, katerim so se pridružile tudi začetne učiteljke naj več iz zasebne šole gospé Moos-ove.

— Učiteljsko društvo je zadnji čas imelo v sredah tri prav zanimive večere. Na versti je bilo: »Zgubljeni raj«, deklamacija, govorila g. A. H.; »Šola in življenje«, gov. L. Belar; »Vse je minljivo«, gov. Fr. Gerkman; »Šolstvo stare dobe«, gov. J. Zima; »Ljudska omika«, gov. A. Praprotnik; »Kristjanstvo pri Slovencih«, gov. Fr. Gerkman; »Čertic o slov. slovstvu«, gov. A. Praprotnik; »Tudi učitelj ima svoje muhe«, gov. Fr. Raktelj. Med posamnimi govori peli so se krazni čveterospevi. Za prihodnje obeta se nam še kaj prav važne tvarine. Teh večerov vdeležujejo se vsi učitelji mestne šole, nekteri iz c. k. vadnice in tudi nekaj iz ljubljanske okolice. Gotovo pa bi se jih še več vdeleževalo, ko bi se ne ravnali po pogubljeni ljubljanski šegi, da se tñ vsaka stvar cepi na dve strani; pri ljudskih učiteljih bi tega vendar ne bilo treba.

— V poslednji seji deželnega šolskega svéta so se pripravnikom in pripravnicam v tukajšnjih izobraževališčih za učitelje in učiteljke oddale derzavne štipendije, katerih jo ministerstvo za Kranjsko določilo 4000 gold. Iz med pripravnikov dobilo je 22 po 100 in 12 po 50 gold., iz med pripravnic pa 24 po 50 gold. — zares lepa pomoč za napredek današnjega učiteljstva. Trem učiteljem dala se je podpore po 20, 30 in 40 gold.

— Ljubljanska hranilnica je med letošnjimi drugimi dobrotnimi darovi tudi šolstvu podelila dela zdatna darila: za obleko ubogim učencem 50 gold., za božično drevo v varovalnici malih otrok 50 gold., za podporo ubogih učencev ljublj. gimnazije 200 gold., za novomeške gimn. 200 gold., za kranjske gimn. 100 gold., za podporo ubogih učencev v ljublj. realki 300 gold., za pripravnike 100 gold., za učence v drugi mestni šoli 100 gold., za učence v prvi mestni šoli 150 gold., za učence ternovske šole 25 gold., za učilne pomočke kranjskim ljudskim šolam 500 gold., za uboge učence dekliških šol pri nunah v Ljubljani 300 gold., v Loki pa 100 gold., za nedeljsko šolo pri drugi mestni šoli 100 gold., za nedeljske učence pri realki 200 gold., pri sv. Jakobu 100 gold., za učence v evang. šoli 200 gold., otrokom v varovalnici 100 gold., za godbino šolo pri filh. društvu 100 gold., občini sv. Ane pri Teržiču za napravo nove šole 200 gold., za šolske knjižnice na Kranjskem 100 gold. Slava!

— Družba v pomoč učiteljem, njihovim vdovam in sirotam na Kranjskem. Za leto 1871 so plačali gg.: Govekar Fr. z Iga, Abram Leopold iz Sodražice, Simončič Janez od Št. Jurja na Štajerskem, Erker Jože od Stare cerkve v Kočevji, Kaliger Florijan iz Bostanja. Za l. 1872: Böh m Ignaci iz Kočevja, Suhadobnik Leopold iz Šmartna s pod Šmarne gore, Lomšek Šimen iz Cirkelj na Dolenskem, Ivanetič Martin iz Ljubljane, Krašovic Anton iz Cirknice, Brezic Jan. iz Leskovec, Borštnik Janez iz Šmarje, Poženel Janez iz Črnega Verha, Praprotnik Andrej iz Ljubljane, Čerin Jože iz Žir, Kravs Jože, orglavec iz Rudolfovega, Demšar Karol iz Senožeč, Kračman Matej iz Žalne, Putrè Mihael iz Ljubljane, Šusteršič Matija iz Banjaloke, Bezeg Anton iz Sostra, Kaliger Janez iz Šmarjete na Dolenskem, Kušlan Lovrenec iz Slavine, Jevnikar Bernard iz Žuženberka, Sajè Janez iz Št. Jerneja, Kavšek Jože iz Vinice.

Poslal je tudi 3 gl. g. Muhič France z Verha (kar pa prej ne moremo vpisati, dokler ne vidimo bukvic).

Dalje so poslali gg.: Treven Janez iz Šempetra 10 gold., Arko Matija iz Hrenovec 10 in Kukec Matej iz Rateč pri Zidanem mostu 18 gold., Lunder France iz Berda pri Podpeču 13 gold. 50 kr. vstopnine in za l. 1872 — 6 gold. Pristopil je g. Čenčič Jernej, učitelj pri sv. Petru v Ljubljani s 15 gold. vpisnine.

Premembe v učiteljskem stanu na Koroškem. Postavljeni in prestavljeni so gg.: Ivan Grilc za poduč. v deško šolo v Šent-Vid; Janez Lezjak, zač. uč. v Lipi pri Verbi, za stal. uč.; David Koller, zač. uč. v Frezah, za stal. uč. v Starem dvoru; Josip Bainer, zač. uč. v Šent-Jurji v Kačji dolini, za stal. uč. v Wachsenberg; Fr. Glančnik, zač. uč. v Delčah v Zilski dolini, za stal. uč.

Na Kranjskem gg.: Miha Kokošinek s Kočevske Reke v Možburg; Jan. Santner, iz Kočevja v Wolfsberg, oba na Koročko; Jož. Lavrič, iz Cola v Voitsberg na Štajersko; Bern. Janez, iz Mengiša v Nevlje pri Kamniku. — Matija Šusteršič, uč. v Banjileki, je umrl.

Razpis podučiteljeve službe. V Mengišu je izpraznjena podučiteljeva služba s 178 gl. 2½ kr. letne plače. Prošnje za-njo naj se ravnajo do c. k. okrajnega šolskega sveta v Kamniku do 10. t. m.